

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. b)

Limba și literatura ucraineană maternă

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Прочитай уважно текст і виконай вимоги:

«Відколи Івана Дідуха запам'ятали в селі ґаздою, відтоді він мав усе лиш одного коня і малий візок із дубовим дишлем. Коня запрягав у підруку, сам себе в борозну...» Отак разом із конем і підпрягався до будь—якої роботи. Іван Дідух працював багато, не менше, ніж його кінь. Але коня жалів більш, ніж себе.

Десять років відслужив Іван у цесарській армії. А "як прийшов із війська додому, то не застав ні тата, ані мами, лише хатчину завалену. А всього маєтку лишив йому тато букату горба щонайвищого і щонайгіршого над усе сільське поле. На тім горбі копали жінки пісок, і зівав він ярами та печерами під небеса, як страшний велетень. Ніхто не орав і не сіяв, і межі ніякої на нім не було. Лиш один Іван узявся свою пайку копати і сіяти". Конем підвозив гній під горб, а сам уже виносив його нагору. Так його колись і "підвіяв" вітер. Від того Іван зігнувся, тому й кликали його в селі Переломаним. "Але хоч той горб його переломив, то політки давав добрі. Іван бив палі, бив кілля, виносив на нього тверді кічки трави і обкладав свою частку довкола, аби осінні і весняні дощі не сполікували гною і не заносили його в яруги. Вік свій збув на тім горбі". Були в Івана й дивацтва: до церкви ходив лише раз на рік — на Великдень, а ще "курей зіцірував. То так він їх научував, що жадна не важилася поступити на подвір'я і порпати гній". Їв Дідух на лаві, а не коло столу, пояснюючи це незвичкою. "Отакій був Іван, дивний і з натурою і з роботою".

Гостей у Івана повна хата, ґазди і ґаздині. Іван спродав усе, що мав, бо сини з жінкою наважилися до Канади, а старий мусив укінці податися". Зібрав Іван ціле село і прощався з усіма, дивлячись на знайомі обличчя, ніби хотів навік запам'ятати. Так дивиться на воду камінь, який "долішня хвиля викарбутить... із води", "як на утрачене щастя".

Іван бажав здоров'я односельцям, звертаючись до кожного, з ким поряд жив і працював, з ким хрестив дітей, з ким парубкував...

Згадував про те, що сподівався зібрати гостей на синове весілля, але доводиться їхати з рідного краю. І для кожного гостя Іван знаходить тепле слово. Пригощаючи гостей, Іван розповідає, як вони дійшли—таки згоди щодо від'їзду. Сини його були письменні, то й дістали якогось листа та мапу. Відтоді в хаті тільки й чути було про Канаду: "Сини не хоче бути наймитами після моє голови та й кажуть: "Ти наш тато, та й заведи нас до землі, та дай нам хліба, бо як нас розділиш, та й не буде з чим киватиси". Іван розуміє синів, які мріють нормально жити, але йому жаль цієї землі, щедро политої його потом.»

(Василь Стефаник – *Камінний хрест*(скорочено))

A. На основі інформації, отриманої з тексту, підготуйте до екзаменаційного аркуша наступне завдання:

1. Уточни до якого літературного жанру належить текст. Подай дві характерні риси визначеного жанру. **6 балів**
2. Випиши з тексту три різні художні засоби. **6 балів**
3. Визнач скільки років відслужив Іван Дідух у цесарській армії. **4 бали**
4. Подай синоніми до слів: **тата, мами**. **4 бали**
5. Знайди у тексті художні деталі, які описують важку працю героя на горбі, що залишився йому у спадок. **6 балів**
6. Укажи які «дивацтва» були у Івана Дідуха. **4 бали**

Б. Склади текст обсягом не більше 1 сторінки, в якому охарактеризуй Івана Дідуха з новели Василя Стефаника «Камінний хрест».

Складаючи текст, пам'ятай про таке:

1. висвітлення внутрішнього стану Івана Дідуха, пов'язаного із переселенням до Канади;	3 бали
2. опис ставлення головного героя до важкої праці;	2 бали
3. що ми можемо у нього навчитися;	2 бали
4. безперервність тексту та логічна послідовність інформації;	2 бали
5. поділ на вступ, суть і висновок.	1 бал

SUBIECTUL al II-lea **(20 de puncte)**

Тебе звати Євген/Євгенія Герасимчук. Ти випускник Педагогічного ліцею ім. Короля Фердинанда, в м. Сігету Мармаціей. На окремій сторінці напиши заяву, в якій вимагаєш декану Клужського університету прийняти твої документи для вступних екзаменів.

Вимоги:

1. використання термінології ділової літератури, властивій заяві;	4 бали
2. дотримання форм побудови такого виду тексту;	3 бали
3. використання даних, вказаних у сюжеті;	5 балів
4. правопис і логічна послідовність тексту;	4 бали
5. оформлення тексту на сторінці.	4 бали

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

«Природа здатна привести тебе до тиші і спокою. Це її дар тобі. Коли ти сприймаєш природу і з'єднуєшся з нею в цьому полі тиші, то твоя усвідомленість починає пронизувати це поле.» (з інтернету).

Напиши твір на тему «Образ природи у віршах Павла Тичини» на основі творчості Павла Тичини (1-3 сторінки).

Вимоги:

1. наявність у тексті вказаної теми;
2. визначення літературного жанру поданих прикладів;
3. короткий аналіз вказаних віршів;
4. зображення краси природи у віршах Павла Тичини;
5. власна думка на задану тему.

а. Зміст есе	22 бали
б. Формальна сторона тексту (поділяється на вступ, суть і висновок – 1 бал; безперервність і логічна послідовність інформації – 3 бали, відповідність нормам літературної мови – 3 бали, зовнішній вигляд та чіткість тексту – 1 бал)	8 балів